

[Riishøj]

kvensen af dem? Er det en virkelig ophævelse af apartheid? Eller er det sådan, som det er nævnt i diskussionen, at samtidig med at man ophæver de love, indfører man nye love, der reelt fastholder apartheid? Det må naturligvis vurderes, før vi kan ophæve sanktionerne eller tage de loves ophævelse til indtægt for, at apartheid er ophævet. Det er det gode ved betænkningen, at det skal vurderes i samarbejde med alle Folketingets partier, før det kan ske, ikke bare på et lukket møde her i sommerferien i Udenrigsudvalget, sådan som Kristeligt Folkeparti lægger op til.

Til sidst skal jeg nævne, at grunden til, at vi afviser Kristeligt Folkepartis forslag, er, at vi altså mener, det skal forhandles grundigt. Det skal ikke være på nogle møder her i Folketingets sommerferie, man tager en så vidtgående beslutning. Det skal igennem en normal procedure, og vi skal have en helt normal lovgivning om det, hvor de folk, der arbejder med Sydafrikaspørgsmål, har lejlighed til at få fremlagt deres vurderinger af, hvordan situationen er i Sydafrika. Det skal ikke være en lille politisk studehandel, som vi kalder det, her i sommerferien, der ophæver sanktionslovene.

(Kort bemærkning).

Duetoft (CD):

Hr. Riishøj siger, at forudsætningerne for støtte, hvis man sammenligner Sydafrika og Sovjetunionen, er til stede i Sovjetunionen, men ikke i Sydafrika. Det har jeg én gang i dag været inde på, og jeg skal også nok vende tilbage til det.

Jeg vil bare spørge hr. Riishøj, om det ikke stadig væk er sådan, at i Sovjetunionen – jeg taler ikke om delrepublikker – har kommunistpartiet en født rolle i samfundet i den forfatning, der gælder i øjeblikket i Sovjetunionen. Bare lige for at få det på plads, at rent faktisk er der, så vidt jeg husker, stadig væk en monopolstilling for kommunistpartiet. Det er rigtigt, at man har fortalt, at man gerne vil fjerne det, og man vil lave reformer, man vil løse op og tillade flere partier og alt det her halleløj, og det har man da også sagt i Sydafrika.

I Sovjetunionen har kommunistpartiet altså stadig væk en monopolstilling, og jeg vil gerne spørge, om hr. Riishøj øjensynlig i lighed med Socialdemokratiet ønsker, at vi for at være konsekvente skal stoppe med at støtte reformprocessen i Sovjetunionen.

(Kort bemærkning).

Riishøj (SF):

Nu er hr. Duetoft tit mærkelig i sin argumentation. I Sydafrika har man en raceopdelte grundlov, og hr. Duetoft vil ophæve sanktionerne nu, før man har en anden grundlov.

Når det gælder Sovjetunionen, har man på føderalt plan en grundlov, det er rigtigt – ude i republikkerne har de gennemført alle mulige andre grundlove – hvorefter kommunistpartiet har en ledende rolle. Ikke desto mindre har man haft et valg, hvor en tredjedel af parlamentet er i opposition til styret. Men mig bekendt har vi stadig Cocomreglerne over for Sovjetunionen. Vi har da stadig væk sanktioner over for Sovjetunionen. Cocomreglerne over for Sovjetunionen er mig bekendt ikke ophævet.

Jeg håber da meget stærkt, at Sovjetunionen, selv om der heldigvis er gennemført frie valg i republikkerne og man har fået et valgsystem, der muliggør en opposition i parlamentet, får en ny grundlov, og at den grundlovsforhandling, man har i øjeblikket mellem de ni republikker, fører til en grundlov for de ni republikker, og at de resterende seks så bliver selvstændige og melder sig ud. Det håber jeg at det ender med.

Det er helt vanvittigt, at hr. Duetoft går herop og bebrejder mig min holdning i forhold til Sovjetunionen, i betragtning af at han forsvarer, at vi, på trods af at man har en apartheidgrundlov i Sydafrika, skal ophæve sanktionerne. Det er jo helt vanvittigt. Man har dog haft et valg i Sovjetunionen, der i hvert fald er mere frit end det, man har haft i Sydafrika, hvor mere end 80 pct. af befolkningen overhovedet ikke kan stemme.

(Kort bemærkning).

Duetoft (CD):

Jamen hr. Riishøj, lad nu være med at misforstå tingene. Jeg ønsker ikke, at der skal laves sanktioner imod Sovjet. Jeg ønsker, at sanktionerne mod Sydafrika fjernes, for jeg ønsker, at det er det samme handlingsforløb, vi har.

Vi har begge steder en monopoliserende forfatning, og det ene sted, hvor det er kommunistpartiets monopol, der fastholdes, synes hr. Riishøj det er helt fint at vi handler og støtter og alt muligt andet. Men det andet sted, hvor det er en befolkningsgruppes monopol, der fast-